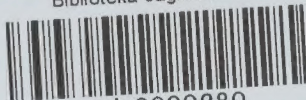
...as

...stophori Oratio in obitum
Andreae Przyjemski.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0000280

ORATIO
IN OBITVM
Illustrissimi & Amplissimi Domini
D. ANDREÆ
A PRZYMA PRZYIEMSKI, CVRIÆ REGNI
MARESALCI, CONINEN. COVALIEN. BIDGOSTIEN. &c. CAPITANEI.

POSNANIÆ,
In Officina Ioannis Wolrabj. Anno 1620.

Illustribus & Magnificis Dominis,

A PRZYMA PRZYEMSKIM

D. ADAMO COVALI-NENSI,

&

D. STANISLAO CONI-NENSI

CAPITANEIS: &c. &c.

DOMINIS COLENDISSIMIS,

fælicitatem.

T Fortunæ bonorũ, ita virtutis gloriaq́; paternæ, Illustres & Magnifici DD. peruenit ad uos hæreditas. Quæ cum terrenis possessionibus longè præstantior atq́; excellentior sit, clara nempe æternaq́; habetur tum á vobis pro animi vestri: magnitudine & celsitate, debita in manes paternos pietate; proq́; vestræ Nobilissimæ Dom⁹, inueterata & perpetua colendæ virtutis consuetudine, omni contentione, in omni vita, tuenda, ornanda & amplificanda erit. Ac profectò superstite adouc Genitore vestro, intaminatis fulgente honoribus, magno eiusdem solatio, ami-

eorum-

eorumq; omnium lætitia in theatro Reipub. oculisq; Regijs ab unde sæpiús comprobastis Fortes creari fortibus & bonis: Nec aquilâ progenerari imbellem columbam. Pergite igitur, Illustres & Mag^ci^ DD. magni spes altera Genitoris, his ad summam virtutem quibus ceditis gradibus, quâ & laudes Parētis vestri Maiorumq; vestrorum æquabitis, & digna meritorum vestrorū præmia, & à Repub. & à Principe, cuius iā gratiæ pignus talistis, obtinebitis. Hoc autem quicquid sermone meo de diuinis Parentis vestri laudibus adspersi, non feci consolandi vestri causa, quorum præter eiusdem nominis rerumq; ex vsu Reipub. gestarum memoriam vix consolabilis est dolor; quemq; ego communem vobiscum mihi esse sentio: sed testificandæ meæ erga defunctum in Domino, ipsasq; adeo Illu^es^ & Mag^cas^ DD. vestras singularis obseruantiæ: studioq; omniū bonorū leniendi desiderij, In hoc nostro communi luctu Ill^es^ & Mag^ci^ DD. accipietis humaniter ac benignè exiguum istud voluntatis in vos meæ, atq; viuentis post funera paternæ virtutis testimoniū: eritisq; nō degeneri á parēte vestro vt iam diu cæpistis erga me animo.

Illustribus & Magnificis
DD. VV.
æternúm deuotus

CHRISTOPHORVS BARSKY,
Canonicus Ecclesiæ Cathedralis Posnanien. & Præpositus Zbaszinen.

ORATIO

In Obitum Illustrissimi & Amplissimi Domini

D. ANDREÆ A PRZYMA PRZYIEMSKY CVRIÆ REGNI

MARESALCI CONINEN. COVALIEN. BIDGOSTIEN. &c. CAPITANEI.

CCIDIT PRZYEMSKY, occidit Mareſalcus Curiæ, iacet exanimis qui multos iacentes erigebat: caret vita qui vitæ ſubſidia calamitoſis. ſubminiſtrabat: extinctū eſt lumē ſplendidiſsimū domus Przyiemſciæ: vtinam aut nunquam tū extinctum fuiſſet, aut quia extingui aliquando debuit lucere quám diutiſsimè potuiſset. Squallent tēpla ſuâ nuper liberalitate reſtaurata & exornata affliĉtantur ſubditi Patrono clementiſsimo deſtituti, mærent filij parente

& benefactore extincto. Dolemus omnes quicunq; illam virtutem humanitatem, prudentiam immortalitate dignam mirabamur: luctuosum est hoc spectaculum. propinquis, acerbũ patriæ, graue bonis omnibus. Quamdiu enim boni ciues in Repub. florent, prudentes magistratibus præsunt vigilantissimi patriæ excubitores futuros casus prospiciunt: tam diu stat in flore Respub. augetur dignitas, cadunt vitia, promouentur virtutes, silent discordiæ, hostium strepitus conticescunt: simul atq; ærarium virorum Reipub. amantium, inuida mors expilare incipit, sensim omnia squallere incipiunt, marcescunt, pristino splendore denudantur. Vt enim solis claritate ad nostrum semicirculum accedente amœnissima veris iucũditas pullulare terrisq; affulgere incipit fugatur niuium asperitas Aquilones Zephyris intemperies âeris serenitate permutatur. alia rerum facies longè felicior longè iucundior succedere videtur renitent virgulta, explicantur folia, frondes vestiuntur, latifundia agrorum reflorescunt, colonorum variam amænitatem, & amænam varietatem radij solis illustrant. Vbi verò eadem se remouere incipit omnia mærore opprimi campos arrescere, pratorum viridita-

viriditatem flaccessere, siluarum splendorem immutari, omnium animantium genera frigere à facie niuis, pruinæ, glaciei, atq; aliorum hyemis ante-ambulorum videmus. Ita in Republica quamdiu claritas magnorum virorum fulget, tam diu suum cuiq; decus sua iura Priuilegia, sua res familiaris integra manet. Simul atq; obscurari incipit inferiorum quoq; felicitatem aut penitus interire, aut insigne detrimentum accipere necesse est. Verum quia de obitu tanti herois queri licet reuocare ad vitam eundem non licet, vt aliquam cum bonis omnibus consolationis materiam habere possimus en ego memoriam illius præclarè factorum mærentibus ob oculos propono, non quod me iusto verborum apparatu præcellentes virtutes atq; omnia in Rempublicam tanti viri merita depingere posse iudicem, sed quod communi bonorum mærori aliquid leuationis afferre studeam. Virtutibus enim illius celebrandis liberis habenis apertisq; eloquentiæ alueis effundere sese deberet omnis oratorum vis atq; copia; me nihilominus æquis animis summa disertorum ingenia patiantur qualem qualem amplissimarum virtutum adumbrationem, ad porteritatis memoriam grata cum recordati-

one transſmittere cum præſertim non tam lucem aliquam. rerum geſtarum claritati afferre contendam, quàm potius harum ipſarum commemoratione animos eiuſdem poſteritatis ad magnas laudes excitare: ſi enim ſapientiſsimi illi primorum ætatum proceres & à Ioue vt Homerus ait prognat, præcipiebant vnicuiq; habere exemplaria grauiſſimorum virorum, quibus tanquam præſentibus, ſpectantibusque omnia in vita peragerent, atq; non modo apud Romanos Statuæ, Pyramides, obeliſci, coloſsi ad ſempiternam optimè de Republica meritorum memoriam erigebantur, verùm etiam noſtrorum hominum plurimi imagines parentum, auorum, atauorum in porticibus ſuis exponebāt, ſupra menſas figebant, in cubiculis collocabant, in pectoribus deniq; appenſas circumferebant, quibus cum omnia præclara facta veluti clauo trabali in animis defigerent. Te te appello Boleſlae vladiſlai primi qui imaginem patris tui in aurea lamina cæſtro exculptam ſemper in collo geſtabas, & quoties in eam aciem oculorum conuertebas, toties collachrymatus ad illius te diuinas virtutes imitandum excitabas. Excitabunt ſpero incredibiles Przyiemſcij virtutes plurimos, & à

flagiti-

flagitiorum naufragio, ad pietatis portum reuocabunt. Quis enim eius virtutibus non excitetur: qui cum amplissimam gloriæ possessionem sibi a maioribus relictam videret eam non modo sartam, tectam conseruare sed multò etiam illustriorem reddere omni animi studio, & cõtentione adnitebatur. Ac primũ pubertatis annos emensus, reputabat secum accurratè magnum esse illustri prosapia ortum: sed maius proprijs virtutibus antiquo splendori nouam etiam lucem adiũgere. Quocirca contulit se inprimis in Italiam fontem vel vt verius dicam Oceanum omnis elegantiæ, & sapientiæ, non propter viridariorum amænitates, hortorum delitias, fontanarum spectacula, collium prospectus, apricationes vallium, suaueolentium herbarum, cincinnos, exanguium picturarum lineamenta, vmbrosos saltus, algentes aquarum scatebras, varios Labyrinthorum anfractus, aut cæteras lenociniorum illecebras, quibus parum considerata quorundam admiratio vanitati, quàm veritati accliuior detinetur, & meliorẽ æui partem sine ullo emolumento, plurimo autem nocumento deperdit, sed leges, mores, instituta, matura consilia, Reipub. formas, administrationesq; considerabat: & cum sem-

per in virtutum pulchritudine animum immersum haberet, tum omnem diuini sui ingenii vim ad comparandam literarum gloriam comparabat. Frustra Herculem tuum iactabas antiquitas: ille enim à longè voluptatem obtutibus suis obiectam repudiauit: hic in mediîjs voluptatum illecebris quibus Italia superabundat nihil prius, nihil maiori feruore sibi discendum putabat, quàm vt corpus laboribus in Republica sustinendis, animum, verò omni virtutum generi assuefaceret, princepsq; animi facultas ità institueretur, vt dignosceret quid iustum, quid iniustum, quid honestum, quid honestati contrarium quid Deo, Regi, parentibus, amicis, Reipublicæ, quid deniq; ciuibus & legum auctoritati deberet, adeo vt omnium æqualium in flore vernantis ætatis animos in sui admirationem prouocaret. vtq; inpubescenti segetum viriditate certa spes futuræ mesśis solet apparere: ita in illa generosi adolescentis ætatula apparebat, quàm vberquam fæcũda in eiusdẽ olim ãimo virtutũ mesśis futura esset Nec fefellit equidem prouectioris ætatis expectionem: vbi enim ex nobilisśimo scientiarum emporio, magnâ suorum lætitia rediјt, atq; in augustisśimam publicæ dignitatis au-

lam

lam à Serenissimo Rege vocatus est,quid tum humile? quid mediocre? quid, quod non certam generositatem redoleret cogitauit? & cum verum iter gloriæ in pubertate adhuc cognosset. carum esse ciuem, laudari, coli, diligi, bene de Republica mereri in hoc genere laudis ita excelluit, vt difficile esset internoscere, vtrum ille plus pulcherrimas animi dotes diligeret: an vero ab vniuersis ordinibus ob earum amorem diligeretur. Gaudebant omnes medij, summi, infimi, lucem quandam nouam Reipublicæ oboriri, ominabantur illa præcipua Reipublicæ lumina magnam olim ex adolescente patriæ gloriam nascituram. Tanta iam tum erat grauitate morum tanta frontis auctoritate, vt illo adolescente Respublica non secus atq; Roma Scipione niti posse videretur. Non dubito omnium hunc de eo sermonem fuisse: breui fore in aula Serenissimi Regis, quem virum omnes intueantur, ad eiusq; virtutis imitationem cæteri certatim se se componant, Atq; eorum laudatissimus adolescens fefellit neminem. Quis enim suffragiis aliorum ad Reipublicæ splendores tendentem vidit? Quis voces? quis fauores prensantem? quis cuniculos instruentem deprehendit? nouerat ille

probè

uerat, nunquam virtutem debito præmio defraudari. Quapropter non tam honoribus vt, quàm illis dignus censeri peroptabat. Vidit Rex circumspectissimus adolescentem iam virtutem, ac idcirco vt cæterorum quoq; studia ad similem laudis possessionem excitaret, ornatam esse voluit Magistratu atq; non tam virtutem Magistratu quàm magistratum virtute exornauit. Cognouit Capitaneus Coninensis quantus sibi defensor, & patronus datus fuisset. Senserunt Ecclesiarum administri singulare contra maleuolorum audaciam propugnaculum. Vidimus in annalibus maiorum Herculem terribilem fuisse flagitiosis hominibus: sed in annalibus, Legimus apud Moralis Philosophiæ mystas orbē monstris purgauisse, angues duos adhuc in cunis suffocasse, aprum Erymantheum occidisse: Cecropas profligasse: Nemeum Leonem obtruncasse, aurea mala reportasse: Sed legimus: Przyiemscium non legimus, non in annalibus vidimus, sed nostris oculis aspexim' quàm grauem, quàm fortem, quàm terribilem se facinorosonorum monstris præbuerit. Quoties enim aliqua maleuolorum temeritas fortunis inferiorum, iacturam afferet, easq; per cuniculos subuer-
tere

tere vellet toties claua prudentiæ erecta voce, gestu, vultu, aduersarios perterruit. Tremebant monstra illa horrenda ad conspectum hominis grauissimi, & cum in absentia rudem plebeculam tentarent; ad illius augustā personam vix respirare potuerant. Neq; tamē illa seueritas Phalaridis crudelitatem redolebat, sed ita temperata ita multis humanitatis cōdimētis moderata fuit, vt illi ipsi quorū audaciæ constanter resistebat, æquitatem eius iudicio etiam inuiti asscriberent. Quid diceres tum diuine Plato? quibus acclamationibus princeps & vnice sapientiæ ocelle fortunæ populi Poloni gratularere? si videres hominem cum natura sua moderatum: tum verò etiam doctrina: atq; optimarum artium studijs nobilitatum, ita se in illa potestate continuisse, vt nulla alia potestas ab illis quibus præfuit (profuit verius dicam) desideraretur. Felices tum demū beatasq; Resp. fore vaticinabare si aut docti eas regere cæpissent, aut qui eas regerent omne studium in doctrina & sapientia collocassent. Fecerat hanc coniunctionem ciuis patriæ amantissimus potestatis & sapientiæ, atq; vbi manum, ibi oculum quoq; præsentem esse volebat. O felicem illam præfecturam quæ prima lucem

hanc aspexit O beatam sortem illorum ho-
minum, qui primi faciem illam pietatis, &
grauitatis plenissimam intuebantur, qui non
Dominum, sed patrem, non Præsidem, sed Pa-
tronum, non obseruatorem, sed conseruatorem
suam experiebantur. Non enim ille potesta-
tem suam ad opprimēdas subditorū fortunas:
sed ad reprimendos malorum conatus exten-
debat. Nihil ad consilium cogitationum
suarum admittebat, quod non suorum subdi-
torum commoditatem spectaret. Dicebat
enim sæpe eum qui socijs, qui ciuibus, qui
subditis, qui multis etiam pecudibus præsit,
eorum quibus præsit commodis vtilitatiq;
seruire debere. In re familiari curanda &
maximè attentus, & tamen maximè libera-
lis. Nam & facultates suas sibi vt sufficerent
conseruare studebat, & sumptus vbi res exi-
gebat peramplos faciebat. Loquitur templū
Coninense. Loquuntur altaria mirifico splē-
dore exornata. loquuntur asarota, & vertices
Ecclesiæ Gorcensis, cuius ille fastigia, iam pe-
ne vetustate exesa, ænea lamina super induci
curauit. Prætereo frequētes Eleemosinas. ta-
ceo de incredibili erga sacerdotes Dei studio,
nihil dico de occultis eius in pauperes erogati-
onib⁹ Neq; enim ille eo nomine stipē in egenos
eroga-

erogabat, vt suæ munificentiæ præconia per vicos, & compita iactarentur, inanisq; ostentationis fumi per âera quærerentur. Occultabat hunc thesaurum prudentissimus vir, sed pietatis flamma occultari non potuit. Vidit liberalitatis idea, Diuus Nicolaus cuius templum in Gorka æreo tecto opertum esse voluit, vidit inquam Diuus Episcopus, & liberalitatem noua, multoq; ampliori liberalitate compensare non neglexit: inclinauit enim animum Regis: vt raram huius seculi virtutem ad cæterorum imitationem altius extolleret. Hinc Coualien, Bidgostien, Capitaneatum, hinc Castellanatum Gnesnensem, illum deniq; honorem, exquo vix iam altius poterat ascendere illa diuina virtus est consecuta. Accepit Sceptrum Maresalci vir dignissimus, accepit symbolum, regiminis, quod ita gessit vt si modo illud loquendi haberet facultatem, ita procul dubio lacrymis profusis quereretur. An ego possũ, aut non recordari tui aliquando aut vnquam sine lacrymis recordari Magne Przyiemsci. Cum enim de te cogito, cogito de ornamento meo quid mihi sine te vnquam, aut tibi sine me iucundum fuit. Occidisti decus meum, atq; eo tempore occidisti quo Rex, quo Regnum, quo senatus

 tuam

tuam operam, & auctoritatem requirebat. Ita ne iaces examinis qui exanimatos erigebas? O infelix diuortium? O infelicem distractionem? Cur ego adhuc subsisto, cur inconspectu, tuorum amicorum compareo cur non non statim effringor, & vna cum Domino extremam omnibus domũ non peto? sed quia rem intellectus expertem ea facultas destituit, vt hæc ita queri posit. Nos qui possumus iure meritissimo debemus. Docuerunt enim varia huius viri negotia in causis Reipub. summa cum dignitate peractis quantum vulnus ordines Regni ex illius obitu acceperint. Docuit legatio ad summum Pontificem iuxtaq; Serenissimum Ferdinandum Archiducem, tunc Austriæ nunc augustissimum Imperatorem, quam legationem itaapud Beatissimum Patrem obijt, vt omnes sapientissimæ orationis grauitatem audientes in admirationem Poloni oratoris raperentur. Popilium apud Romanos ferunt cum ad Antiochium Regem legatus missus esset eiq; verbis senatus nunciasset ab Alexandria, vti disceders quã obsidebat. Cum moras ille traheret virgula stantem circumscripsit dixitq; se renuntiaturum Senatui nisi prius sibi respondisset quid facturus esset; quam

ex

ex illa circumſcriptione pedem extuliſſet. Przyiemski noſter non aliqua virgula, ſed incredibili dicendi grauitate, ita animum ſummi Eccleſiarum per totum orbem gubernatoris circumſcripſit, vt non prius ſe ex illa circumſcriptione moueret, quàm poſtulatis omnibus aſſenſum præbuerit. Sed illud ſuper omnia extollendum videtur, quia non modo cauſam Reipublicæ egit: verum etiam ex Oceano meritorum Chriſti ſeruatoris, cæleſtiumq; incolarum riuulum in Poloniam deduci curauit. Cogitauit ſecum vir prudentiſsimus miſeras eſſe humanas poſſeſsiones, infelices diuitias, vaniſsimos auri atq; argenti aceruos, niſi animus ſua felicitate perfrueretur. Huius vero ſolius felicitatem ſufficere ad veram beatitudinem. Præclarè vbi enim nunc diuitiæ Cræſi, vbi Xerxis exercit9, vbi Opalus Antonij, Achates Phyrrhi, Sardonyches Policratis, vbi muri Babylonis Vaſtiſſimi. Magnus Pompeius captis Pyratis, ac oriente perdomito, imaginem ſuam non ære, aut marmore fictam, ſed inſuetis atq; exquiſitiſsimis Margaritis in triumpho præferri mandauit, reliquam triumphi effigiem, non arma, aut equos, domitarum gentium, non captiuos memorant, aut currus

Phale-

phalerasue, quod vilissimum in illo fuisse cõstat: aurum, gemmæ, lapides, pretiosi omnia fuere. Inter multa alueum ingentem, & ingentium thesaurorum, ordinē bicolorē spectabat, vndiq; effusa multitudo, ita vt singula, gemmis & singulis constarēt, vasa, aurea, vestes, statuæ deauratæ, & luna quædam solido ex auro immensi ponderis, lectissimiq; auri Coronæ plurimæ magnis & candidis margaritis intextæ. Deniq; mons aureus in quo formæ mirabiles in quadrum ductæ. Cernis ac leonibus & varijs animantium figuris distinctæ: nec non arboribus atq; omni genere pomorum, hortus consitus per ramos aureos vnionibus preciosissimis lucentibus. Vbi ergo nunc illa Pompa ille applausus, acclamationes, effusiones hominum ex municipijs & agris ad spectandam vanitatem. Perijt non secus atq; vmbra instabilis omnis eorum splendor, & inania blandimenta, ipse Pompeius miserabili exitu vitam inter amicos inimicissimos terminauit. At noster heros, quamuis rem familiarem non exiguam collegerat, docuit tamen se non in pecuniæ, sed in Christi meritorum thesauris, spem collocasse. Redijt cum triumpho, & diuinissima illa spolia beneficiorū Dei In templo suo-

rum

rum collocauit. Ingreditur nunc solenni Pompa & triumpho exultationis in Ecclesiam triumphantem: prosequuntur concentu suauissimo, felices illæ animæ, quæ beneficio indulgentiarum, illo autore a sede Apostolica, allatarum, cælestia regna sũt consecutæ, Occurrit Diuus Nicolaus cum victoriæ insignibus, procedit Angelorum agmen, ostentans Deo præpotenti innumerabilia in egenos liberalitatis argumenta, consalutant defensorem. olim suum bene de Ecclesia meriti Sacertotes. Cum enim ille perpetuum sibi in vita certamen cum nefarijs hominibus proponeret: cum nullum aliud audaciæ genus magis oppugnaret quàm eorum qui in bona Ecclesiastica inuolabant, ita vt non modo auctoritate qua satis propter meritorum magnitudinem pollebat, maleuolorum conatibus resisteret, sed proprijs etiam facultatibus perditissimorum libidinem reprimeret Atq; hoc tam illustri exemplo docuit vsum pecuniæ: non enim ille pecuniam malum esse existimabat vt quidam insani ex priscorum, Philosophorum grege, sed ita vt aurum, argentum, gemmas, purpuras, honores, dignitates inferiores animi bonis existimaret, ijsdemq; contra potentiam audacium vteretur In quo consentire

ſentire mihi videtur cũ ſanioris cerebri Philoſophis Eliſius enim interrogatus quid ſentiret de diuitiarum natura: in hæc verba prorupit. Diuitias ego neq; cupio maximas, neq; ſi mihi darentur, medius, fidius, aſpernarer: nam illud auariſsimi hoc puſillamini vitium puto. Neq ego is ſum qui opibus credam virtutes impediri, aut ſuggeri vitia, ſi à viro bono, & rerum non cupido gubernentur. Nam hæ quoq; cum hominibus inter bonum & malum, ſunt mediæ & quaſi earum rerum inſtrumenta homini data, quibus ſi quis recte ita vt condecet vtatur conducunt, ſi male non earum culpa, ſed male vtentis nocent. Quis niſi veſanus ignem accuſabit, quod vrbes, arces, oppida, prouincias abſumat, quandoquidem eo nomine eſt datus vt epulas coquat, tenebras fuget, vitæ auxilietur. Sic diuitiæ ſunt virtutum adiumenta ſapienti, ſtulto non niſi vitæ exitium. Hæc eadem fuit ſententia ſapientiſsimi viri qui non ad luxum, aut oſtentetionem, ſed ad virtutum incrementa, fortunas ſuas tuebatur. Quid nonne idem mecum loquuntur lapides pro delubro ad laudem Dei Optimi Maximi in Withowo erigendo comparati. ſed o fallaces hominum ſpes, & inanes ſæpe contentiones

noſtræ

nostræ Hæc enim sollicite meditantem & noctes diesq; huic vni operi defixum morbus grauis & lethifer in lectum proiecit nec prius suæ acrimoniæ quam vitæ illius finem fecit. Non possum hic silentio præterire magnam, & verè heroicam in maximis morbi cruciatibus fortitudinē, cū enim aculei morborum, per iuncturas corporis discurrentes membrorum compages lancinarent quæ impatientiæ indicia præsetulit Cæteri quidem aut infirmitatis diuturnitate, aut morborum grauitate, ingemiscunt: ille quamuis satis diuturno & acri morbo per totum corpus grassante extimularetur, tamen aliud nihil præter Christum, seruatorem suum vt in pectore ita in ore habuit, & quoties vox languentem deficiebat, imaginem Christi cruci affixi intuebatur, & quemadmodum per omne vitæ curriculum, frequentissimus ad sacras Christi mensæ epulas accessit ita ex huius vitæ statione discessurus sacris se Christianis armauit, ac tum demum, malignitate morbi præualente circumstantibus amicis extremum vale dixit. Sic cecidit eheu Przyiemsciæ Domus ornamentum. collapsa est columna afflictornm, exaruit Nilus pauperum obijt assertor publicæ tranquillitatis,

vindex iustitiæ, fulcimentum innocentiæ, patronus Ecclesiarum, decus Reipublicæ, Amiserunt templa suum restauratorem, subditi dominum, clementissimum ciuitates protectorem acerrimum, musæ Mecænatem, literæ amatorem. Quoniam verò in huiusmodi casu atq; in summo, ac ineuitabili fato, consultissimum est debitūq; officij Christiani hominis, ei vitam precari æternam cui restituere caducā non licet, quāuis spem magnam de illius inter cælestis Hierusalē incolas felicitate concepimus: tamen quia aliter de mortuo mereri non possumus; eidem perpetuæ beatitudinis fruitionem votis omnibus apprecemur.

